

زنان روزنامه‌نگار

کارول فلمینگ • لیندا استاین • دبورا چیمبرز

ترجمه و تالیف: دکتر مهناز ظاهری

زنان روزنامه‌نگار

فلمنگ، کارول، Carole Fleming, ۱۹۵۵	-	سرشناسه
زنان روزنامه‌نگار / ترجمه و تالیف مهناز ظاهري.	:	عنوان و نام بیدار
تهران: پایا، ۱۳۹۶	:	مشخصات نشر
۱۲ ص: ۱۴/۵×۲۱/۵ س: ۰.۷۲۸-۷۲۸-۲	:	مشخصات ظاهری
فیبا	:	شانک
بخش اعظم کتاب حاضر ترجمه کتاب 'Women and journalism'	:	و ضعیف فهرست نویسی
اثر کارول فلمینگ، لیندا استاینر، دبورا چیمبرز است.	:	پاداشت
نهاه.	:	پاداشت
کتابنامه.	:	پاداشت
زنان در روزنامه‌نگاری — ایالات متحده — تاریخ — قرن ۲۰ م.	:	موضوع
استاینر، لیندا، ۱۹۶۰ -	:	شناسه افزوده
Steiner, Linda	:	شناسه افزوده
چیمبرز، دبورا، ۱۹۵۴ -	:	شناسه افزوده
Chambers, Deborah	:	شناسه افزوده
ظاهري، مهناز، ۱۳۹۶ - مترجم، گردآورنده	:	شناسه افزوده
PN۴۷۸۴/.۹۷۱۳۹۶	:	رده بندی کنگره
.۷۰/۴۰۸۲	:	رده بندی دیوبی
۴۷۲۸۸۷	:	شماره کتابشناسی ملی

ساختار اصلی کتاب حاضر ترجمه ای است از کتاب :

Women and Journalism

by Carole Fleming, Deborah Chambers and Linda Steiner
Routledge; ۲۰۰۴

نشرات پایا

زنان روزنامه نگار

مترجم و مولف : دکتر مهناز ظاهري

نویسنده‌ان : کارول فلمینگ، لیندا استاینر، دبورا چیمبرز

طراح جلد : حکمت مرادی

انتشارات پایا

چاپ نخست، ۱۳۹۶

شمارگان : ۵۰۰ نسخه

قیمت : ۱۱۰۰۰ تومان

www.nashrepaya.ir

نشانی: تهران، میدان فاطمی، خیابان جویبار، کوچه نور بخش، پلاک ۳۲

تلفن: ۸۸۹۳۰۰۴۸ - ۸۸۹۳۰۰۴۶

حق چاپ محفوظ و متعلق به ناشر است.

فهرست

۵.....	مقدمه
۸.....	فصل اول: اتاق خبر، جنسیت و ارزش خبری
۱۷.....	فصل دوم: جوایز مربوط به روزنامه‌نگاری
۳۱.....	فصل سوم: ترفندهای زنان برای حضور در اتاق خبر مردانه
۴۱.....	فصل چهارم: مبارزه با جنسیت‌گرایی و تبعیض
۵۹.....	فصل پنجم: نمونه‌های اعتراض در ایالات متحده
۶۸.....	فصل ششم: موج اول روزنامه‌نگاری مستقل زنان
۸۷.....	فصل هفتم: روزنامه‌نگاری جدید زنان و مفاهیم آن
۱۰۳.....	سخن آخر
۱۱۰.....	منابع

مقدمه

در حال حاضر جمعیت جهان بیش از چهار میلیارد و هفتصد میلیون نفر است و زنان نیمی از جامعه بشری هستند. اما هیچ وقت در بهره بردن از مواهب و امکانات زندگی و جامعه خود با نیم دیگر اجتماع، یعنی مردان، برابر نبوده و از این جهت همواره در مرتبه پایین‌تری قرار داشته‌اند. البته این امر قاعده‌ای کلی است و ممکن است استثنای نیز داشته باشد، همانند آنچه درباره دوره‌ای از تاریخ تمدن ایران باستان بر سر زبان‌هاست که طی آن زنان مقام بالایی داشته‌اند و به اصطلاح، «زن‌سالاری» سکه رایج بوده است.

به طور کلی در طول دوران حیات بشر، سایه جنس مذکور همواره بر سر جنس مؤنث سنگینی می‌کرده و از این منظر حکایت‌ها و ماجراهایی به شمار لحظه‌ها و دقایق زندگی انسان روی داده است. شاید بتوان گفت تاریخ زندگی بشر، سرگذشت کامیابی‌ها و پیروزمندی‌های مردان و در قبال مرارت‌ها و مصائب زنان است. اما در دوره معاصر وضع اندکی فرق کرده است. امروزه در بسیاری از کشورها زنان استقلال مالی پیدا کرده‌اند، صاحب کار و سرمایه شده‌اند، حق رأی و حقوق مدنی دیگری

یافته اند و اجازه تشکیل انجمن، اتحادیه و سندیکا به آن‌ها داده شده است. البته این شرایط به سادگی به دست نیامده، بلکه حاصل تلاش و تکاپوی تاریخی و بی‌وقفه زنان در برابر همه موانع و محدودیت‌هایی است که زمانه مردمخور برای آن‌ها رقم زده است.

اندیشمندی غربی در این‌باره سخن نظری دارد. او می‌گوید: «در جامعه‌ای که همه چیز برای مردان سفیدپوست طراحی و پایه‌ریزی شده است، زنان سیاه نیز توانسته‌اند موجودیت و حضور خود را اعلام کنند.»

روزنامه‌نگاری عرصه و رسانه‌ای است که کارکردن و به سربردن با آن بسیار دشوار و مخاطره‌آمیز است، تا آنجا که گاهی همانند میدان مین از آن یاد شده و از جمله عرصه‌هایی است که اکنون زنان حرف‌های زیادی برای گفتن در آن دارند. به گونه‌ای که روزنامه‌نگاری در جهان معاصر بدون حضور زنان معنا پیدا نمی‌کند. اما بیش از این، آن‌ها چنین امکانی نداشته‌اند. می‌توان گفت که رسیدن زن به این پایه و منزلت در زمینه روزنامه‌نگاری و رسانه و تثبیت او در این مقام هرچند سرانجام و پایانی بهنسبت فاتحانه داشته است، دوران تلح، اندوه‌بار و چه بسا دردناکی را طی کرده است و به قول معروف «یکی داستانی است پر آب چشم». کتاب حاضر شرح همین داستان و حکایت است.

در کتاب زنان روزنامه‌نگار، ماجرا از موضوع «اتفاق خبر، جنسیت و ارزش خبری»، در بخش نخست، آغاز شده است که طی آن، این پرسش بنیادین به بحث گذاشته می‌شود که آیا ارزش‌ها و مهارت‌های خبری و روزنامه‌نگاری از مردان به زنان قابل انتقال است یا خیر.

در بخش دوم از جواب مطرح و معروف روزنامه‌نگاری سخن به میان می‌آید. در این بخش جسارت و توانمندی زنان برای کسب جواب معتبر این عرصه که به کامیابی‌های متعدد برای آنان انجامیده نیز مورد تحلیل و ارزیابی قرار می‌گیرد. بخش سوم به موضوع هیجان‌انگیز «استراتژی‌های زنان در اعتراض به فرهنگ اتفاق خبرمردانه» اختصاص یافته است.

بخش چهارم در ادامه و تکمیل بخش پیشین به موضوع اعتراض به جنسیت‌گرایی و تبعیض در عرصه رسانه می‌پردازد.

بخش پنجم نمونه‌هایی از اعتراض‌های زنان و حامیان آن‌ها را در عرصه روزنامه‌نگاری در ایالات متحده آمریکا بازگو می‌کند.

بخش ششم با عنوان «موج اول روزنامه‌نگاری مستقل زنان» موقفيت‌ها و دست‌آوردهای زنان را در مبارزاتی برمی‌شمارد که برای کسب هویت و استقلال صنفی به دست آورده‌اند.

سرانجام، در بخش هفتم موضوع «روزنامه‌نگاری جدید و مفاهیم آن برای زنان» بررسی شده است.

کتاب حاضر، جامعه مطبوعاتی غرب و به خصوص کشور آمریکا را ارزیابی و تجزیه و تحلیل کرده است. شرح حال و سرگذشت زنان روزنامه‌نگار ایرانی، به ویژه از دوره مشروطه تا این اواخر که تشکیلاتی با عنوان انجمن روزنامه‌نگاران زن ایران (رز) شکل گرفت، حاوی حکایت‌ها و ماجراهای تأمل برانگیز بسیار است که شرح آن خود مجال و مجلد جداگانه‌ای می‌طلبد.

ویژگی باز این کتاب نیز ارجاع پی در پی متن به منابع و نمونه‌های متعدد است. تنوغ حاصل از این روش مانع خستگی و دلزدگی خواننده می‌شود و علاوه برآن به فهم و باورپذیر بودن متن کتاب کمک بسیاری می‌کند.

از آنجا که موضوع کتاب سیر و تکامل طبقه‌ای از زنان جامعه بشری است و به مباحث تعلیمی و تربیتی مربوط می‌شود، شیوه ارائه آن فلسفی است و از این لحاظ ممکن است فرازهای آغازین آن اندکی دیریاب باشد. اما هنگامی که با محتوای کتاب بیشتر آشنا شویم و به تسلسل منطقی موضوعات پی ببریم، فهم مطالب آسان‌تر و جذابیت متن بیشتر می‌شود.

فصل اول

اتفاق خبر، جنسیت و ارزش خبری

روزنامه‌نگاری قبل از هر چیز بر واقع‌گرایی استوار است و در این حرفه، برتری از آن مردان است. در عین حال برخی محققان طرفدار آزادی زنان و روزنامه‌نگاران زن، بر این باورند که مهارت‌ها و ارزش‌های خبری از مردان به زنان قابل انتقال است. زنان روزنامه‌نگار، حتی اگر یک جو انتقادی گسترده را در حرفه خود رواج دهند، دارای ارزش‌ها و نظرات محدودی هستند و در مقابل، جایگاه مردان سفید در حرفه روزنامه‌نگاری بر زنان و مردان رنگین‌بودست، با هر نوع گرایش سیاسی، برتری دارد. آیا می‌توان چنین ادعا کرد که روزنامه‌نگاران زن در حال ایجاد تنش در این حوزه هستند؟ این بخش از موضوع کتاب، به مقوله‌ای می‌پردازد که در آن، فرهنگ حرفه‌ای باعث تغییر رفتار کاری زنان شده‌است. سؤال دیگر این که آیا زنان باعث شده اند اتفاق خبر یا آژانس اخبار دستخوش تغییر شود؟

براساس مجموعه‌ای از پرسش نامه‌ها که در مقیاس بزرگ در انگلستان و ایالات متحده آمریکا توزیع شده، می‌توان چنین برداشت کرد که تفاوت‌های جنسیتی در آمریکا و انگلیس در ارزش‌های حرفه‌ای، نامشخص و متناقض است و این پرسشنامه‌ها نشان می‌دهد که جنسیت از عوامل تعیین‌کننده موجود در ارزش‌های حرفه‌ای و امور مربوط به روزنامه‌نگاری است. این مطالعات و بررسی‌های مشابه حاکی از آن است که زنان به نظرات و شیوه‌های جدید ارائه اخبار خاص خود دست پیدا کرده‌اند. مثلاً مازویف^۱ دریافت که چهل و هشت درصد ویراستاران هماهنگ کننده از صد روزنامه بزرگ آمریکایی ادعا می‌کنند که زنان از تنظیم اخبار به شیوهٔ جدید دفاع کرده و سرفصل‌ها و عنوانین خبری را بسط داده‌اند. این عنوانین شامل سلامت زنان، خانواده و مراقبت فرزندان، مزاحمت و آزار جنسی، کتک زدن و زنای به عنف، مادران بی‌خانمان، کیفیت زندگی و سایر موضوعات اجتماعی است.

زنان بیشتر از مردان به بیان این نکته تمایل دارند که آن‌ها نسبت به همکاران مرد خود، به شیوه‌ای متفاوت تحقیق می‌کنند و می‌نویسند. وان زونن^۲ شیوهٔ روزنامه‌نگاری و نگاه زنان را غیررسمی تر بیان می‌کند و ادعا می‌کند که کار آن‌ها باعث زنانه شدن اخبار می‌گردد. پرسشنامه‌ای از سوی «بنیاد بین‌المللی رسانه گروهی زنان»^۳ گزارش داد که بسیاری از زن‌ها باور دارند زنان روزنامه‌نگار دیدگاهی خاص تر و انسانی تر را در جریان اخبار ارائه می‌دهند و حضور زنان در اتاق‌های خبر، تغییراتی در چگونگی انتخاب و ارائه اخبار در پی دارد.

به هر حال برخی زنان روزنامه‌نگار عقیده دارند که به طور کلی، الگوی خود را از مردان روزنامه‌نگاری می‌گیرند که استانداردهای اتاق خبر را شکل می‌دهند و به صورت جزئی تر، زنانی که قصد دارند در حوزهٔ سیاست یا اقتصاد فعالیت کنند بر این باورند که باید همان کاری را انجام دهند که امکان لازم را برای انتساب و قبول مسئولیت تولید و ارائه اخبار روزانه فراهم کند.

1. Marzoif

2. Van Zoonen

3. International Women's media Foundation

اغلب زنان برای بررسی اخبار، در شرایط مردانه قرار می‌گیرند؛ به هر حال ضمن احترام به اصول و ارزش‌های حرفه‌ای، هیچ تضمینی وجود ندارد که زنان در حرفه روزنامه‌نگاری رویکردهای محدود داشته باشند. از طرفی، شناسایی علت و معلول دشوار است. راس کارس^۱ ادعا می‌کند: «اگر زنان بیشتر از مردان در حیطة مد، روش زندگی، آشپزی، تحصیلات یا سلامتی به کار گرفته شوند، جای بسی شگفتی است که زنان روزنامه‌نگار برای دیده شدن و ابراز علاقه‌مندی به شیوه زندگی، پیشه و سیاست به قضیه کلاسیک «مرغ و تخم مرغ» توسل پیدا می‌کنند».

برخی زنان تلاش می‌کنند با اتخاذ شیوه‌های خشن و جاھل مآبانه، به سرکوب دیگران در این زمینه بپردازند. ولی همانطور که اشاره شد، زنان روزنامه‌نگار نیز به نوبه خود تلاش کرده‌اند تا از طریق حرفه‌ای‌سازی و ابداع روش‌هایی مانند به کارگیری روزنامه‌نگاری مستقل و ارتقای گروه‌های حرفه‌ای به سطح سازمان‌های انتفاعی، سازمان‌های طرفدار حقوق زنان و گروه‌های روزنامه‌نگاری جنسیتی موقعیت فرهنگی اتاق خبر مردانه را به مخاطره اندازن.

جنسیت و ارزش‌های حرفه‌ای

وان زون، بر این باور است که زنان خواه ناخواه، «دیدگاه زنانه»^۲ دارند. همچنین آنان تمایل دارند نسبت به مخاطب خود علاقه‌مندتر، درباره پیش‌زمینه و محتوای داستان‌ها حساس‌تر، و نسبت به نتایج پایانی به دنبال تجربیات بیشتر باشند و نسبت به مردان خواستار بررسی منابع زنانه بیشتری هستند. او بر این باور است که زنان تا حدودی نسبت به بی‌اعتنایی و فاصله‌گیری مردان روزنامه‌نگار بی‌توجه‌اند و اعتقاد دارد مردان از عینیت، به عنوان پرده‌ای برای دور نگه داشتن خود از هر نوع حساسیت و هم زیستی، که لازمه روزنامه‌نگاری است، استفاده می‌کنند. به هر حال توجه به داده‌های نظرسنجی از جامعه آماری آمریکا و انگلیس، نظیر پیشینه اجتماعی، اقتصادی و ارزش‌های سیاسی، ارزش‌ها و اهداف روزنامه‌نگاری را بهتر از جنسیت پیش‌گویی می‌کند. با توجه به گروه‌های خبری رسانه‌ها (روزنامه‌ها، هفته‌نامه‌ها،

1. Ross kares
2. woman view

مجلات خبری، رادیو و تلویزیون و...) این نظرسنجی‌ها، نشان داد که نژاد و قومیت، تأثیری بیشتر از جنسیت بر جای می‌گذارند.

به تعییر دیگر، به نظر می‌رسد اتاق خبر و محیط‌های اجتماعی تأثیری بیشتر از جنسیت بر روی ارزش‌های فرهنگی روزنامه‌نگاران آمریکایی دارد. هنگامی که با فهرستی از نقش‌های حساس مثل اطلاع‌رسانی سریع به مردم، بررسی سیاست ملی و تحلیل مسائل پیچیده برای رسانه‌های گروهی خبری مواجه می‌شویم، مردان و زنان این ابعاد را در اشکال مشابه و برابر دسته بندی می‌کنند. بعلاوه اینکه در حدود ۶۰ درصد پرسش شوندگان ابراز کردند که رویکرد زنان به اخبار بین‌الملل در قیاس در قیاس با مردان، هم در روش انتخاب عناوین و هم ایده‌هایی که با آن عناوین را پوشش می‌دهند متفاوت است. به طور هم زمان بسیاری از زنان روزنامه‌نگار اعلام کردند که اخبار را جنسیت تعیین نمی‌کنند؛ بلکه آن‌ها بر این باور بودند که استانداردهای دقت، عدالت و اخلاق به طور برابر برای همه روزنامه‌نگاران، بدون در نظر گرفتن جنسیت، به کار می‌رود.

اصحابه‌ها، بیانات شخصی و داده‌ها مدارک متضاد با این مسئله را ارائه می‌دهند. از سوی دیگر، بسیاری از زنان تمرین روزنامه‌نگاری متفاوت با مردان را انکار کردند. البته این امر به استثنای موضوعاتی است که زنان به طور خاص دغدغه آن را دارند. کارولی^۱، گزارشگر سیاسی CNN، می‌گوید: «خط پایان آن است که روزنامه‌نگاران مانند هم فکر کنند و روزنامه‌نگاری به طور معمول پیوندی محکم‌تر از تفاوت‌های جنسیتی است».

بررسی درباره ویراستاران و ناشران هفته‌نامه‌ها در می‌سی‌سی‌پی در سال ۱۹۶۴ که هجده درصد آن‌ها توسط این افراد ویرایش یا چاپ شده بود نشان داد که جنسیت، با توجه به پوشش جنبش حقوق مدنی، تفاوت کمی را ایجاد می‌کند. لیندا^۲ (۱۹۹۷) بر این باور بوده است که زنان به طور سنتی عناوین اخبار درج شده در صفحات مرتبط به خود (شامل سلامت زنان، کودکان و مراقبت از آن‌ها، موضوعات خانوادگی، تحصیلات و سلامت) را پراهمیت می‌سازند. ولی بررسی او درباره زنان

1. Crowley
2. Linda

تصمیم‌گیرنده انگلیسی نشان داد برخی از آن‌ها، تفاوت جنسیتی را کم‌رنگ ساختند، در حالی که سایرین ادعا کردند به عنوان روزنامه‌نگار زن، قادر نبودند خواننده زن را که هدف اصلی روزنامه است جذب کنند.

راس (۲۰۰۱) با بررسی مختصراً دریافت که زنان روزنامه‌نگار درباره اینکه آیا آن‌ها موضوعات مربوط به زنان را متفاوت گزارش می‌کنند یا اینکه ایجاد تغییرات در آزادس اخبار (مانند معرفی بیشتر علاوه آن‌ها در مورد اخبار زنان برای زنان) جاذبه بیشتری دارد، تفاوت نظر دارند. اکثر پرسش‌شوندگان زن، به راس گفتند اینکه زنان مستولیت‌های مدیریتی بیشتری را بر عهده بگیرند، در عملکرد سایر زنان جامعه تأثیر به سزاگی خواهد داشت. ولی زنان درباره اینکه آیا آن‌ها و مردان شرایط مشابهی برای موقوفیت دارند یا اینکه فرهنگ عمومی اضافه‌کاری از عدم پذیرش زنان از سوی همکاران مرد، جلوگیری می‌کند یا خیر، اختلاف نظر دارند.

راس دریافت در حالی که یک چهارم زنان گفته‌اند جنسیت فرد داستان، باعث نمی‌شود قضاآتشان در روشنی که آن‌ها در پیش می‌گیرند ایجاد شود. ولی بیشتر آن‌ها قاعده‌ای کلی را همراه استدلال‌های خود خود ذکر کرده‌اند. بسیاری از زنان بیان کردند که واکنش آن‌ها نسبت به داستان‌هایی درباره زنان، با واکنش همکاران مرد خود متفاوت است، زیرا زن‌ها هم‌دردی بیشتری نسبت به زنان مصاحبه‌شونده ابراز می‌کنند.

جالب است بدانیم مردان و زنان روزنامه‌نگار، در روش‌های تهیه گزارش برای مواردی مانند استفاده غیرمسئلرانه از مدارک، استخدام برای به دست آوردن اطلاعات داخل، استفاده از دوربین و میکروفون‌های مخفی، افشا کردن اسامی قربانیان تجاوز به عنف، با هم تفاوت ندارند. بیشینه خانوادگی و آموزش روزنامه‌نگاری تأثیر بیشتری بر ارزش‌های خبری و اخلاقی روزنامه‌نگاران دارد تا جنسیت.

پرسش‌نامه‌ها، برخی تفاوت‌های جنسیتی را با توجه به موقع روزنامه‌نگاران از کار خود و چرایی آن نشان می‌دهد. زنان آمریکایی، که در سال ۱۹۹۲ م کار ویرایش بیشتری نسبت به دهه قبل آن انجام دادند، بر خلاف مردان تقریباً ادعای آزادی کامل‌تری درباره جریان‌ها می‌کنند. به علاوه، نزدیک به شصت و هشت درصد از

زنان روزنامه‌نگار در مقایسه با جمعیت پنجاه و هفت درصدی مردان، اعلام کردند امکان کمک به مردان برای آنان بسیار مهم است.

در اینجا این سوال باقی می‌ماند که آیا محتوای اخبار با افزایش حضور زنان در اتفاق خبر و بهخصوص در جایگاه مقام تصمیم‌گیرنده تغییر می‌کند؟ برخی رسانه‌های گروهی ممکن است حتی با شکل گیری جوی انتقادی، در برابر تغییر، مقاومت نشان دهند. جمعیت‌های در حال افزایش با شیوه‌های تهیه گزارش بدون مراجعت به منابع مربوط به زنان به مقابله برخاسته‌اند و آن‌ها را نسبت به تهیه گزارش هدفمندتر و محتوایی تر درباره جرایم جنسی، مزاحمت ناموسی و درگیری خانوادگی دلسرد می‌کنند. ولی بررسی صد و هشتاد مورد ارسالی برای آن‌ها در سال ۱۹۹۲ م نشان داد که زنان روزنامه‌نگار نسبت به همکاران مرد خود تمایل بیشتری دارند که به عنوان منبع اخبار شناخته شوند. در ثانی زنان، در راستای علاقه انسانی و تولید اخبار بر پایه شخصیت از دهه ۶۰ میلادی تا اوایل سال ۱۹۹۰ م، تمایل بیشتری به نوشتن درباره مسائل اجتماعی به عنوان بخشی از تغییر وسیع‌تر دولت سنتی و روند اخبار مربوط به جرم دارند. نکته دیگر اینکه آنان بر این باورند که روزنامه‌نگاران، به خصوص زنان، ممکن است خارج از نظام اخبار، قراردادی‌تر گام بردارند و اغلب مردم عادی را منبع در نظر بگیرند. به نظر می‌رسد با توجه به تغییرات ایجاد شده در منابع اخبار به دست آمده در این گروه از جریان‌ها، افزایش ویژگی‌ها در سال ۱۹۹۲ م ثابت باقی بماند. به این ترتیب، نتایج تحقیقات پرسش‌نامه‌ای نشان می‌دهد که نظرات و اهداف زنان درباره نقش‌ها و اخلاق حرفه‌ای مشابه همکاران مرد آن‌هاست. شاید به این سبب که زنان باید با ارزش‌های اتفاق خبر مردمحور و اعمال آن تطبیق پیدا کنند. از سوی دیگر، برخی مدارک نشان می‌دهد که زنان کار خود را تا حدودی متفاوت انجام می‌دهند.

بیشتر زنان روزنامه‌نگاری که به پرسش‌نامه غیررسمی «بنیاد بین‌المللی رسانه‌های گروهی زنان» پاسخ داده‌اند بر این باورند که اگر زنان بیشتری هدایت مؤسسات رسانه‌های جمعی را به عهده بگیرند، خبرها متفاوت خواهد بود. بیش از نود درصد گروه خاصی از زنان روزنامه‌نگار که به پرسش‌نامه‌ای در مقایس کوچک پاسخ داده‌اند عقیده داشتند که زنان، حداقل، دیدگاه متفاوت و انسانی‌تر درباره اخبار دارند.

بسیاری از زنان نیز ادعا کردند رویکرد متفاوتی درباره مصاحبه شوندگان مذکور با مؤنث ندارند، اما برخی نمونه‌های آن‌ها چیز دیگری را نشان می‌داد. مثلاً آن‌ها اعتقاد داشتند که مردان کمتر حرف می‌زنند و اغلب به پافشاری نیاز دارند. نیمسی از نمونه رأس شدیداً بر این باور بودند که زنان و مردان، نظر متفاوتی برای کار خود دارند. ولی سه چهارم به شدت با این عبارت که «من برای انجام روزنامه‌نگاری از دیدگاه زنانه تلاش می‌کنم» مخالفاند و چهل درصد بر این باورند که زنان روزنامه‌نگار اغلب خروجی رسانه‌های گروهی را دوست‌دار زن معرفی می‌کنند. نبود وحدت میان زنان روزنامه‌نگار این فرضیه را که جو انتقادی زنان در تولید اخبار باعث تغییر محیط کار خواهد شد با چالش مواجه می‌سازد.

گسترش حوزه خبری زنان

نخستین محققی که عنوان کرد زنان روزنامه‌نگار ممکن است رویکرد متفاوتی نسبت به نگارش اخبار داشته باشند، کتبی کاورت^۱، مورخ آمریکایی، در سال ۱۹۸۱ م یادآور شد تاریخ روزنامه‌نگاری که استقلال و خودگردانی فردی را جشن گرفته است، به زبان تنش، تناقض و پیروزی یا شکست نوشته می‌شده است. کاورت این موضوع را منعکس‌کننده علاقه مردان به پیروزی و به طور خاص زبان مردانه به حساب آورد و بیان کرد که ارزش‌های زنان توافق، هماهنگی، پیوستگی و اجتماع بوده است. دغدغه‌وی آن بود که مورخانه تأثیر بر جای مانده بر روزنامه‌نگاران شبکه‌های دوستانه و خانوادگی و رسانه‌های گروهی خبری شهرهای کوچک را که از نقش آن‌ها دفاع نمی‌کردند نادیده می‌گیرند. ولی پیشنهاد او بیشتر درباره تشریح اقدام روزنامه‌نگاران زن برای ماجراهای جالب انسانی بود تا فرمول‌های برخاسته از تنش، که در صفحات قبل ذکر شد. به عنوان مثال، زنان روزنامه‌نگار با گزارش جنگ در بوسنی نشان دادند که می‌توانند اخبار قراردادی را که به دست آورده‌اند انتقال دهند، به ویژه اگر به جو انتقادی دست یابند. ولی همچنان چگونگی پوشش وقایع مربوط به زنان تا حدود زیادی به روزنامه‌نگاران زن واگذار شده است.

مارگارت^۱ تأکید می کند که این حقیقت است که تعداد زیاد و غیر معمولی از زنان، جنگ را در یوگسلاوی ساق پوشش دادند و رسانه های جمیع خبری را به گزارش تجاوز نظام مند به زنان، به عنوان تاکتیک جنگی، مجبور کردند. او از پنی مارشال^۲، گزارشگر اخبار تلویزیون مستقل انگلیس (ITN)^۳، نقل می کند: «به محض اینکه مردان را در اردوگاه دیدم، تا حدودی به خاطر حالت ظاهری آنها می خواستم بدانم که آیا مجرح شده اند یا نه. اینکه داستان زنان به اندازه مردان ضروری بود مرا به واهمه نمی انداخت. زیرا وابسته به آزادی خبری بودم که بعدها تغییر کرد. این اتفاق، زمانی برای من رخ داد که ممکن بود نسل بعدی گزارشگران، به خاطر این تجربه به موضوع تجاوز در جنگ، بیشتر و سریع تر توجه کند».

بررسی محتوا نشان می دهد که زنان با تغییر دادن و انتقال حوزه اخبار، در پوشش موضوع های مورد علاقه خود مانند مراقبت از کودکان، سلامت و تحصیل زنان، و زنان در مقام نیروی کار، به این گسترش صفحات کمک کردند. میلیز^۴ (۱۹۹۷) صفحات اول روزنامه نیویورک تایمز را در سال های ۱۹۶۴ و ۱۹۹۴ م با هم مقایسه کرد. او از جریان های صفحات اول ژانویه و فوریه سال ۱۹۹۴ م دریافت که نوزده مورد می تواند علاقه خاص زنان در نظر گرفته شود که هشت مورد آن را زنان نوشته اند. عناوین این دسته تحقیق روی باروری، محبوبیت کالج های زنان، تحصیلات جنسیتی برای جوانان، مراقبت از سالمندان در خانه، مزاحمت جنسی و شیوع آزار زنان بود. بر عکس، در حالی که یکی از صفحات اول سال ۱۹۶۴ م به نامزد شدن سنا تور مارگارت برای رئیس جمهوری می پرداخت، بیشتر مقاله های مربوط به زنان در چارچوب عناوین اجتماعی قرار گرفته و آنها را به عنوان همسران افراد مهم و به خصوص همسران چهره های سیاسی مطرح نشان داده بود. ورود زنان بیشتر به اتفاق های خبر نیز بر سیاست سردبیری، انتصاب ها و تصمیم ها تأثیر گذاشت. میلیز

1. Margaret
2. Peni Marshal
3. Independent Television News
4. Milis

برای رجوع به ادعای خود که زنان بیشتر از مردان به مصاحبه با همنوع خود به عنوان منابع مقاله‌ها تمایل دارند از شواهد متعددی استفاده کرد.

به عنوان مثال، لیندا متیوز^۱ در هنگام بارداری سومین فرزند خود، به عنوان کمک‌ویراستار، در نشریه لس آنجلس تایمز (اواسط دهه ۱۹۸۰) مشغول کار بود و گزارش‌هایی را درباره تغییرات و مشکلات زنان در محیط کار برای ده صفحه اول آماده می‌کرد.

فصل دوم

جوایز مربوط به روزنامه‌نگاری

جوایز پولیتزر^۱ در امریکا

«جوایز پولیتزر» به عنوان جایزة اصلی روزنامه‌نگاری امریکا نشان می‌دهد که کدام مسائل ارزش بیشتری دارند. زنان نه تنها بیشترین جوایز پولیتزر مربوط به روزنامه‌نگاری را کسب می‌کنند، بلکه به خاطر خلق داستان‌هایی برنده می‌شوند که ممکن است جایی در صفحه‌های اول نداشته باشد. البته برای تشویق زنان در گسترش تعاریف آنچه «ارزش خبری» نام دارد. در سال ۱۹۱۷م، اولین سالی که جوایز پولیتزر اهدا می‌شد، سه زن جوایز مربوط به بخش زندگی‌نامه و زندگی‌نامه شخصی را دریافت کردند. در سال‌های بعد نیز، زنان در شاخه‌های رمان و شعر به خوبی عمل کردند. این در حالی بود که بیست سال هیچ نامی از زنان به عنوان برنده‌گان جوایز مربوط به روزنامه‌نگاری به چشم نخورد. بود.

1. Pulitzer

این حقیقت که اکنون زنان درباره موضوع‌های متفاوت یا تکمیلی گزارش تهییه می‌کنند الزاماً نشانگر آن نیست که آن‌ها ذات اخبار را منتقل می‌کنند. زیرا زنان از دیرباز به منظور نگارش مطلب و گزارش، به شیوه‌ای متفاوت نسبت به مردان به کار گرفته شده‌اند.

نخستین زنی که در این زمینه برنده شد آن آهار^۱ ۱۹۵۴-۱۸۸۰ از نشریه نیویورک تایمز بود که پولیتزر را در سال (۱۹۳۷م) در زمینه مخاطب (شاخه‌ای که در سال ۱۹۲۹ م شکل گرفت) به دست آورده آورد. پس از فاصله‌ای طولانی، ویرجینیا^۲ (۱۹۵۴) اولین زن و دومین فرد غیر حرفه‌ای برنده پولیتزر در عکاسی اخبار بود. او خانه‌دار بود و یک فرزند داشت. در یک گردش خانوادگی ماهیگیری، توانست از نجات دو مرد که کامیون‌شان به شکل خطرناکی از یک پل آویزان شده بود، عکس بگیرد.

در سال ۱۹۵۵ م کارو براون^۳، که گزارشگر روزنامه‌ای کوچک در تگزاس به نام پترواک روزانه آليس^۴ بود، جایزه پولیتزر را در زمینه گزارشگری محلی، به خاطر گزارش خود درباره تاریخ فساد میان مأموران محلی، به دست آورد. در سال ۱۹۵۹ ماری لو ورنر^۵ از نشریه ستاره غروب (واشنگتن)، جایزه را در همین زمینه برای پوشش دادن خبر ادغام مدرسه به دست آورده آورد. او در قسمت ویرایش این روزنامه به نام میویام آنتبرگ^۶، جایزه پولیتزر را برای ارائه شگردهای مورد استفاده دلالان ماشین به دست آورد. انتشار این گزارش بعدها منجر به وضع قانون درباره چنین اعمالی شد.

به هر حال، بعد از دهه ۷۰ میلادی ورق برگشت. در سال ۱۹۹۱م، اولین سالی که جایزه به «گزارش درگیری» تعلق می‌گرفت، ناتالی آنجیر^۷ نویسنده بخش علوم

1. Anne O'Hare
2. Virginia
3. Carol Brown
4. Alice Dailyecho
5. Mary Louwerner
6. Miriam Ottelberg
7. Natalie Angier

روزنامه نیویورک تایمز برنده آن شد. سال بعد نوبت به دبورا بلام^۱ رسید. نام او به سبب ارائه مجموعه ای چهار قسمتی به نام زنیبور کا کرامتو درباره موارد اخلاقی، هدایت علمی و انجام آزمایش درباره اسقف‌ها مطرح شده بود. وی سپس جنگ میمون‌ها را به کتاب تبدیل کرد. در سال ۱۹۹۸ م نیز لیندا گرین هاووس^۲ جایزه پولیتر را برای پوشش خبری دیوان قضایی آمریکا به دست آورد.

اگرچه زنان در زمینه‌های خاص در حاشیه بوده‌اند، در زمینه عکاسی و شاخه‌های مختلف گزارش به خوبی عمل کرده‌اند. مارگو هاستن^۳ در سال ۱۹۷۷ م به سبب سوزه تأثیرگذار خود در روزنامه میلوکی درباره خدمات رسانی به سال خودگان برنده شد. ادنا بوچانان^۴ که رمان‌هایی با حضوریک گزارشگر پلیس می‌نویسد، به عنوان گزارشگر ویژه حوادث روزنامه میامی هرالد در سال ۱۹۸۵ م برنده شد. لورتا توفانی^۵ روزنامه‌نگار و استادیون پست (۱۹۸۳)، نیز در زمینه «گزارش محلی خاص» برنده جایزه شد.

در دهه ۸۰ میلادی زنان در قالب تیم‌های گزارشی، جوايز پولیتر را در زمینه‌های «گزارش محلی خاص»، «گزارش تحقیقی» و «گزارش ملی» از آن خود ساختند. آن‌ها به سبب موضوعات زیر برنده شدند:

- ۱۹۷۱ م : داستانی درباره یک عضو دانش‌آموزی در جامعه دموکراتیک که در کارخانه تولید بمب در روستای گرینویچ جان باخت.
- ۱۹۸۰ م : مجموعه‌ای چهارده قسمتی در سن پترزبورگ تایمز درباره اقدام کلیسای علم‌شناسی در فلوریدا.
- ۱۹۹۰ م : پوشش خبری ابداع آتش‌زنه روغن به دست اکسون والدز.
- ۱۹۹۱ م : مطالبی برای روزنامه گانت^۶ درباره کودک‌آزاری.

-
1. Deborah Blum
 2. Lind Green House
 3. Margo Huston
 4. Edna Buchanan
 5. Loretta Tofani
 6. Gahnett

- ۱۹۹۶ م : داستانی در پنج مجله و اول استریت^۱ که بیانگر چگونگی استفاده شرکت‌های تباکو از آمونیاک برای تحریک‌پذیری نیکوتین بود.

پس از آن، زنان بیشتری «جوایز پولیتزر» را به دست آوردند. تازه آن‌ها این جوایز را به سبب داستان‌هایی می‌برند که در صفحات اول نشریات چاپ نمی‌شود. «پولیتزر» در زمینه‌هایی که به‌طور سنتی در دست زنان است، مانند نگارش شخصیت، مقاله و نقد، به سیطره زنان کمک می‌کند. ولی برخی از آن‌ها در حقیقت موضوعات و مسائلی را که مردان تمایلی به تهیه آن ندارند انتخاب می‌کنند.

ماری^۲ و راشل شارپ^۳، برنده‌گان این جایزه در سال ۱۹۸۹ م، گزارشی درباره کودک‌آزاری و مرگ کودکان زیر نه سال را بررسی کردند. با گذشت زمان، نوعی گستردگی و انسان‌مداری در موضوعاتی به وجود آمد که روزنامه‌نگاران حرفه‌ای به عنوان قانون خواهند پذیرفت، که سردبیران آن‌ها مانند هیئت داوران جایزه پولیتزر این موارد را به عنوان ارزش قابل تقدیر متنظر قرار می‌دادند (بررسی برنده‌گان جایزه پولیتزر طی بیست سال این نظر را تأیید می‌کند). در سال ۱۹۹۱ م تعداد زنانی که این جایزه را دریافت کردند به نه نفر رسید.

این امر در حالی اتفاق افتاد که پنج نفر از آن‌ها برای موضوعات دائمی اخبار برنده شدند و چهار نفر دیگر گزارش‌هایی درباره زندگی روزمره زنان و خانواده آن‌ها و موضوعاتی که در دهه اخیر به عنوان شرط کافی برای کسب جایزه به حساب می‌آمد، مانند کودک‌آزاری منجر به مرگ و تجاوز به عنف نوشته‌ند.

یک بار نیز، مجموعه این گزارش با نام «تنش علیه زنان در دنیا»، جایزه پولیتزر را برای گزارش ملی بردا. این گزارش‌ها زنانی را در محیط‌های روستایی و شهری نشان می‌داد که دچار ضرب و جرح، معلولیت عضو و تجاوز شده بودند. یکی از روزنامه‌نگاران دلاس به نام پام مابلز^۴ گفته است که این ماجراها ناخواسته درباره زنان اما در موقعیتی خارج از اتفاق‌های خبر رخ داده است. به علاوه، مردان و زنان

1. Wall street Journal
2. Marjie
3. Rochelle sharpe
4. Pam Maples

موضوعات خاصی را که زنان به عنوان ارزش خبری در نظر می‌گیرند به شکل گروهی و انفرادی، گزارش می‌کنند.

جوایز روزنامه‌نگاری در انگلیس

بررسی درباره جوایز منطقه‌ای که بسیار جدیدتر از پولیتزر است، عدم توازن جنسیتی را در آن دسته از بخش‌های روزنامه‌نگاری آشکار می‌سازد که مربوط به مردان است و با بخش‌های خبری همخوانی دارد. زنان، جوایز «روزنامه‌نگار ورزشی سال»، «عکاسی سال»، «روزنامه‌نگار حوزه کسب و کار» یا «روزنامه‌نگار اقتصادی سال» را همچ گاه به خود اختصاص نداده‌اند. تنها اندکی در زمینه «مقاله‌نویسی سال» مورد توجه قرار گرفته‌اند و در طی یازده سال، دو بار برنده جایزه شده‌اند. پنج زن نیز برنده جایزه «روزنامه‌نگار جوان» سال در یازده سال اخیر شدنده که خود نشان‌دهنده نسل جوان‌تر روزنامه‌نگاران زن است. در زمینه «نویسنده‌متخصص سال» نیز از سال ۱۹۹۲ م هشت بار این جایزه به آن‌ها اهدا شده است و در این مورد زنان بر مردان برتری دارند (از این جوایز تنها سه مورد به مردان اختصاص داده شده است).

بررسی آن دسته از جوایز ملی انگلیس که ارزش بیشتری نسبت به سایر جوایز دارد نشانگر آن است که زنان هرگز در این شاخه برنده نشده‌اند:

- روزنامه‌نگار اقتصادی (اهدا شده در سال ۱۹۹۸ م)

- روزنامه‌نگار کسب و کار (اهدا شده در سال ۱۹۹۶ م)

- گزارشگر ورزشی سال (اهدا شده در سال ۱۹۹۲ م)

- عکاس ورزشی سال (اهدا شده در سال ۱۹۹۷ م)

- نویسنده ورزشی سال (اهدا شده در سال ۱۹۹۷ م)

- عکاس سال (اهدا شده در سال ۱۹۹۲ م)

این موارد به طور دقیق، زمینه‌های خبری‌ای هستند که از محبوبیت کمتری در نزد زنان برخوردارند. در کسب عنوان «خبرنگار سال» (۶ مرد در برابر یک زن از ۱۹۹۴ م) یا «مخاطب خارجی سال» (۱۰ مرد در برابر یک زن از ۱۹۹۲ م) زنان هیچگاه از مردان همکار خود پیشی نگرفته‌اند؛ ممکن است در برخی جاها نسبت

زنان بالاتر و در حال رشد باشد، ولی آن‌ها همچنان در موقعیت ضعیفتری قرار دارند.

در مقابل، زنان در زمینه «مصالحه‌کننده سال» با پنج جایزه برای زنان و یک جایزه برای مردان از سال ۱۹۹۴ م برتری دارند. زنان همچنین بارها برنده جایزه در حوزه «نگارش شخصیت» یعنی شش زن و شش مرد از سال ۱۹۹۲ م بوده‌اند و به عنوان «روزنامه‌نگار جوان سال» هفت مرد و پنج زن از سال ۱۹۹۲ م برنده جایزه شده‌اند، که این امر نشانگر زمینه‌هایی است که زنان روزنامه‌نگار توانایی خود را در آن‌ها به خوبی اثبات کرده‌اند.

زنان در انگلیس بیشتر به سبب تبحر در روزنامه‌نگاری مربوط به اخبار، بخش‌های روزنامه‌نگاری، تلویزیون و رادیو، (BAFTA) جوایز آکادمی رادیو سونی و EMMA^۱ (اولین جایزة اخلاقی رسانه‌های جمعی چندفرهنگی، از ۱۹۹۸ م) شناخته می‌شوند. زنان اغلب در مقام عضو گروه‌های مذکور مؤثر ظاهر می‌شوند و بیشتر به عنوان ارائه‌دهنده ایفای نقش می‌کنند تا سردبیر یا تولیدکننده. و باید گفت زنان هرگز جوایز را به شکل انفرادی در مقام متخصص دریافت نکرده‌اند. در حالی که مردان چهار مرتبه انفرادی برنده شده‌اند. زنان یک بار به طور مشترک به عنوان بخشی از گروهی مذکور-مؤثر و یک بار نیز در مقام بخشی از گروهی کاملاً زنانه جایزه را دریافت کرده‌اند.

آنان هرگز تاکنون جایزه ورزشی را دریافت نکرده‌اند. همچنین هیچ زنی انفرادی در زمینه امور اخبار برنده نشده است. در حالی که مردان سه بار این جایزه را هم به دست آورده‌اند. با وجود این، زنان دو بار جوایز مشترک را به عنوان عضو گروه مذکور-مؤثر به دست آورده‌اند. بنابراین تفکیک جنسیتی در بخش‌های گوناگون مربوط به روزنامه‌نگاری خبری در اهدای جوایز انگلیس مشخص می‌کند که زنان در اقیمت قرار دارند. در حقیقت موضوع جو انتقادی، زمانی بحرانی است که به شناسایی عمومی تبحر حرفه‌ای می‌پردازد.

شخصی سازی خبر

لیندا^(۱۹۹۷) می‌گوید زنان به طور پایدار اخبار را به شکلی که خوانندگان بتوانند با آن ارتباط برقرار کنند و به عنوان مرتبط در نظر گرفته شود، شخصی‌سازی می‌کنند. شخصی‌سازی اخبار به شیوه زنان، ارتباط شخصیت‌ها را نزدیک‌تر می‌کند. به علاوه اقدام زنان درباره اتفاق‌های خبر این معنی را می‌دهد که روزنامه‌ها در حال فراهم کردن محتوای بیشتر در جهت اخبار زنان نسبت به اخبار رادیو و تلویزیون هستند. لیندا اعتقاد دارد که تحقیق او درباره زنان روزنامه‌نگار انگلیسی نشان می‌دهد:

- زنان روزنامه‌نگار نیازهای خواننده را بر خواسته سیاستمداران ترجیح می‌دهند.
- زنان بیشتر از موضوع، بر مردم تمرکز دارند.
- زنان بیشتر از اخبار به صورت مجزا به شکل محتوایی تأکید دارند.
- زنان ترجیح می‌دهند ترتیب وقایع را مشخص کنند.

روزنامه‌نگاری محمل

أخبار ورزشی محملی برای یکی جذاب‌ترین و تاریخی‌ترین تقسیمات جنسیتی در روزنامه‌نگاری است. در این بخش، روزنامه‌نگاری که به او اجازه پوشش اخبار فعالیت‌های ورزشی داده شده است امکان بررسی موقعیت و جنسیت مخاطبان را نیز دارد. بر این اساس روزنامه‌نگاری ورزشی، ارائه‌دهنده نمایی برای آزمایش موضوع‌های مختلف، شامل تفاوت‌های جنسیتی در نگارش، اتفاق خبر و مسئولیت‌هاست.

این تقسیم جنسیتی از طریق مبالغ بیشتر، افزایش دستمزد و مقدار فضا و زمان اختصاص داده شده به پوشش اخبار ورزشی، به شکل نوشتاری و تصویری انجام می‌شود.

معنا و اهمیت بین‌المللی ورزش هرچه و هر قدر باشد، پوشش آن راهی مهم برای جذب و حفظ مخاطبان در بیش از یک قرن بوده است. سازمان‌هایی با در اختیار داشتن رسانه گروهی وجود دارند که درباره امور کلی و جزئی ورزشی خود